

Nr 366

Av herr Grebäck m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Avsättning till fonden för friluftslivets främjande.

(Lika lydande med motion nr 337 i Första kammaren)

Anslaget till fonden för friluftslivets främjande föreslås i årets statsverksproposition bli höjt med 500 000 kr. till sammanlagt 2,6 milj. kr. I skrivelse till Kungl. Maj:t har statens friluftsnämnd hemställt om en höjning till sammanlagt 5,1 milj. kr., d. v. s. med 2,5 milj. kr. utöver vad departementschefen föreslår. Denna anslagsökning skulle möjliggöra en starkt utbyggd verksamhet vad gäller såväl den översiktliga planeringen som stödet till anläggning av kommunala fritidsbyar och andra fritidsanläggningar. Beträffande nämndens hemställan i detaljfrågor hänvisas till statsverkspropositionen bil. 12, s. 148—149. Nämndens hemställan har tillstyrkts inte bara av samtliga trettiofyra remissinstanser utan även av den statliga fritidsutredningen.

Trots denna enhälliga uppslutning kring nämndens hemställan finner statsrådet inte anledning att nu tillgodose densamma. Som skäl åberopas att man först bör avvakta betänkandet från fritidsutredningen — d. v. s. från en av de tillstyrkande instanserna — innan någon utvidgning av nämndens verksamhet skall ske.

Den stigande standarden i vårt samhälle liksom den ökade fritiden aktualiserar enligt vår mening samhällets ansvar för fritidsverksamheten på ett helt annat sätt än tidigare. För att undvika en upprepning av de misstag som i rikt mått gjorts på stadsplaneringens område i vårt land måste man i god tid söka få en målmedveten planering av olika typer av fritidsanläggningar. En av huvudpunkterna i fritidsnämndens hemställan gäller just en utvidgning av den översiktliga planeringen samt rådgivningen i sådana frågor. Med hänsyn bl. a. till de svårigheter kommunerna har att komma till rätta med dessa problem, för att inte i efterhand ådra sig dryga och onödiga kostnader för en dåligt planerad fritidsbebyggelse, ter sig statsrådets ställningstagande oförklarligt.

Även i övrigt synes oss nämndens förslag till en utvidgning av verksamheten vara väl avvägda och mot bakgrund av vad vi ovan anfört synnerligen väl motiverade. Vi skall i detta sammanhang endast beröra några principiella spörsmål beträffande uppgifts- resp. kostnadsfördelningen mellan stat och kommun för denna verksamhet. I princip bör detaljplaneringen av fritidsverksamheten, t. ex. vad gäller lokalisering samt uppförande av anläggningar, läggas så långt ner på det kommunala planet som möjligt, för att

i största möjliga utsträckning synkroniseras med samhällsplaneringen i övrigt. Vad gäller fritidsfrågan krävs emellertid i många fall ett samarbete mellan kommunerna, eftersom anläggningarna i en viss kommun ofta är av större intresse för invånarna i intilliggande t. ex. tätortskommun, än för invånarna i den egna kommunen. Detta kräver i sin tur komplicerade anordningar för kostnadsfördelningen mellan kommunerna och i stor utsträckning leder det väl också till att många anläggningar aldrig kommer till stånd. Särskilt kan detta befaras bli fallet, om finansieringen i huvudsak skall ske via kommunbudgeterna. Fritidsanläggningarna tjänar f. ö. inte bara den egna regionens befolkning utan kan i stor utsträckning sägas vara serviceinrättningar av rikskaraktär. Det måste mot denna bakgrund således vara en riktig princip, att staten genom bidrag av den typ fritidsnämnden förmedlar tar på sig en förhållandevis stor andel av kostnaderna. Därmed möjliggöres nämligen att planeringen av fritidsanläggningar kan ske i nära anknytning till den lokala samhällsplaneringen men att kostnaderna kan någorlunda jämnt fördelas på dem som får nytta av anläggningarna.

För stora delar av vårt lands befolkning kan vidare den egna fritidsstugan inte antas bli ekonomiskt realiserbar eller ens det mest fördelaktiga alternativet till de mer kollektiva fritidsanläggningarna. Utbyggnaden av campingplatser och semesterbyar i den form fritidsnämnden föreslagit måste således sägas vara en riktig åtgärd.

Särskilt med hänsyn till att nämndens förslag i allt väsentligt tillstyrks av den instans — 1962 års fritidsutredning — vars förslag statsrådet vill avvakta innan ytterligare åtgärder vidtages finner vi inga skäl att nu minska på nämndens anslagskrav. Vi föreslår alltså att anslaget för nästkommande budgetår höjes till 5,1 milj. kr. samt att det får disponeras på det sätt nämnden föreslagit.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen vid behandling av statsverkspropositionens tionde huvudtitel, punkt 74, måtte till *Avsättning till fonden för friluftslivets främjande* för budgetåret 1964/65 anvisa ett anslag av 5 100 000 kr., att disponeras i enlighet med vad statens friluftsnämnd förordat.

Stockholm den 24 januari 1964

Erik Grebäck

Karl G. H. Boo

Einar Larsson

Erik Larsson

i Borrby

i Norderön